

ռաւ : Նոյն զինուորական սաղաւարտը ընդհանուր անուամբ կ'ըսուի նաև Գլխանոց, Գլխապան, Գլխարկ : Տաճկերէն Քէս կամ Խաթեա ըսուած պզտիկ գլխարկին մեր լեզուով Գդաի կամ Գդաի կ'ըսենք . ասոր խոշորը կ'երևնայ Լամբրոնացւոյն Գիշա ըսածը, որ բըրդէ կամ թաղիքէ կը շինուի, ու տաճկերէն Գալթափ կամ Գիւլա կ'ըսուի : Լաբդայից կամ կրօնաւորաց յատուկ կ'երևնան Գիսաղ ու Վեշաբ ըսուածները, ինչպէս որ յայտնի է : Իսկ լաթէ փաթթոցներուն համար ունինք ապարօշ և Վարշափ բառերը, որ կ'ըսուին նաև Գլխաղափ Կաթա, Գլխապիշ և Կարշափ, Գլխարի, ևն : Գանք ուրիշ ազգաց գլխարկներուն :

Նոյնք ու Հռովմայեցիք ընդհանրապէս գլուխնին բաց կը քալէին . թէ պէտ ասոնց մէջ ալ կնիկ մարդիկ առանց քողի դուրս տեղ չէին երևնար . կամ թէ վրանին տեսակ մը լաթ կ'առնէին՝ որ կոճակով մըն ալ վըզերնէն կը կոճկէին, ինչպէս որ արևելք ինչուան հիմայ ալ ընող շատ կայ : Հռովմայեցիք սաստիկ ցուրտ ատենը իրենց վերարկուին ծայրովը գլուխնին կը գոցէին, և միայն գիշերով ճամբայ ըրած ատեննին գլխարկ կամ կնգուղ կը դնէին :

Գաղղիայի մէջ 1449ին ատենները մտաւ, կ'ըսեն, գլխարկ բանեցընելու սովորութիւնը . ինչուան ան ատեն կնգուղ կը գործածէին . ինչպէս որ ինչուան հիմայ ալ կրօնաւորաց գլխարկը կնգուղ կամ վեղար է :

Ինչուան ութւտասներորդ դարուն վերջերը եւրոպացի ազգաց շատը թաղիքէ գլխարկ կը գործածէին, տափակ լայն ու կլոր ձևով . ետքերը նոյն կլորին շրթունքը իրեք կողմէն դէպ 'ի վեր ծռեցին, ինչպէս է հիմա իտալացի քահանայից գլխարկը : Բայց աս դարուս սկիզբները հնարեցին Գաղ-

ղիացիք հիմակուան իրենց գործածած գլխարկը, որ առհասարակ ամէն Լաւրոպացիք ալ կը բանեցընեն, և ուրիշ զանազան ձևերով գլխարկներ :

Հնդկաստան ու ինդիէթի երկիրը քահանաներն ու կրօնաւորները ժողովրդէն իրենց գլխարկին գունովը կը զանազանին : Լակեգեմոնացիք իրենց գերիններէն որոշուելու համար թաղիքէ գլխարկ կը դնէին . և ոմանք կ'ըսեն թէ Լակեմացիք ալ նոյն գլխարկը կը բանեցընէին : Եւ գլխարկը իրենց վերարկուին հետ կարած էր . երբոր ուզէին բաց գլխով պտըտիլ ետեւնին կը ձգէին :

Ուրիշ շատ տեսակ մանր տեղեկութիւններ ալ կան գլխարկի վրայ . բայց ընդհանրապէս աս յայտնի է որ ամէն ատեն ու ամէն երկիր շատ փոփոխութիւններ եղած են գլխարկներու ձևին վրայ : Իսկ կնիկ մարդկանց գլուխ կապելու այլ և այլ ձևերուն գրեթէ համրանքը չկայ :

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

Առաջ :

Կընտակք երկու գրտին փղղոսկր 'ի բացի .

Այր յընկերէն կորգել ճըգնէր մուրցացի :

Կորոյս յաղթողն և զոր ունէր խուն գիսակ :

Եւ ահա սանդր էր պալքարին մըրցանակ :

ՖԼՈՐԻՍԵ

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նախընթաց տետրակին 163-165 երեսներուն մէջ 444 բառը հասկընալու է 4440, որպէս զի բուն 444 ծառին ու պտղոյն հետ չէփոթի :